

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-09-09
Besvaras senast
2024-09-18 kl. 12.00

Till utrikesminister Tobias Billström (M)

2023/24:1113 Ökad repression i Azerbajdzjan

Azerbajdzjan har efter presidentvalet den 7 februari 2024 och parlamentsvalet den 1 september 2024 intensifierat repressionen i landet.

Inför COP 29 har den azerbajdzjanska diktaturen infört inreseförbud för 76 politiker från 26 europeiska länder, däribland sex svenskar, efter att de röstade för att frånta Azerbajdzjan rösträtt för 2024 i en omröstning i Europarådets parlamentariska församling (PACE) i januari (PACE Resolution 2527 (2024)).

Även civilsamhällesaktörer drabbas på allvarliga sätt. Oberoende medier har fått sina företrädare arresterade, och myndigheterna har ökat trycket på juristkåren samt på akademiker och forskare. Repressionen riktar sig allt mer mot unga individer.

Den 29 april 2024 arresterades den framstående azerbajdzjanska människorättsförsvararen Anar Mammadli, vinnaren av 2014 års Václav Havelpris från Europarådets parlamentariska församling, återigen. Han har sedan dess suttit häktad på grunder bestående av fabricerade anklagelser. Hans frihetsberövande är karakteristiskt för den ökade repressionen som observerats under 2024. Anar Mammadli är ledare för landets enda oberoende valövervakningsorganisation och medgrundare av Climate Justice Initiative, en koalition av oberoende miljö- och människorättsorganisationer som syftar till att samarbeta inför COP 29. Hans arrestering ägde rum efter att hans organisation publicerat sina preliminära iakttagelser av hur det senaste presidentvalet genomfördes och kort efter att etableringen av Climate Justice Initiative tillkännagavs.

Anar Mammadli är dock inte den enda politiska fången i Azerbajdzjan. Enligt azerbajdzjanskt civilsamhälle finns det mer än 300 politiska fångar i landet.

Famil Khalilov är en medborgaraktivist med ett betydande följarskap på sociala medier. Han hålls under förhållanden som inte uppfyller hans behov som person med funktionsnedsättning. Dessa farhågor förstärks ytterligare med tanke på de "bedrövliga förhållandena" i landets fångelser, som nyligen betonades av kommittén för förebyggande av tortyr (Council of Europe's Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, "Council of Europe anti-torture Committee issues public statement on Azerbaijan", 3 juli 2024).

Bahruz Samadov är en forskare och aktivist specialiserad på auktoritärism. Hans skriftliga arbete erbjuder en kritisk analys av Azerbajdzjans regionala politik och utrikespolitik. Åtalet mot Bahruz Samadov avslöjar en ny trend i viljan att tysta unga akademiker och skribenter som genom sin forskning kritiserar Azerbajdzjans regionala politik och utrikespolitik.

Gubad Ibadoghlu är en framstående akademiker och expert på antikorrupktion som har undervisat och bedrivit forskning om offentlig finansförvaltning och god samhällsstyrning i Azerbajdzjan och utomlands, senast vid London School of Economics. Sedan 2014 har han bott i exil. I juli 2023 återvände han till Azerbajdzjan för att besöka sin familj men arresterades omedelbart. Efter nio månader i häkte placerades han i husarrest. Han är fortfarande kvar i denna situation medan han väntar på rättegång. Om han döms kan han få upp till 17 års fängelse.

Fackföreningsaktivisten Afiaddin Mammadov har suttit häktad sedan augusti 2023 och står för närvarande inför åtal som kan resultera i ett fängelsestraff på 11 år.

Samtidigt har de azerbajdzjanska myndigheterna slagit till mot oberoende medier. Man har stängt ner mediekanalerna Abzas Media, Toplum TV och Kanal 13. I juni 2024 satt åtta journalister, som arresterades under razziorna, i häkte anklagade för olika brott, bland annat Abzas Medias chef, människorättsförsvararen och journalisten Ulvi Hasanli, kvinnorrättsförsvararen och chefredaktören Sevinj Abbasova, chefen för Institute for Democratic Initiatives Akif Gurbanov, grundaren av Toplum TV Alaskar Mammadli och Aziz Orujev, chef för Kanal 13. Även de politiska aktivisterna Tofiq Yagublu och Ruslan Izzatli, människorättsförsvararen och undersökande journalisten Hafiz Babali samt kvinnorrättsförsvararna och journalisterna Elnara Gasimova, Nargiz Absalamova, Ali Zeynal och Mushfig Cabbar finns bland de individer som fortfarande är i förvar.

Jag vill med anledning av detta fråga utrikesminister Tobias Billström:

Vilka åtgärder vidtar ministern inom diplomati och samtal för att föra upp den tilltagande repressionen i Azerbajdzjan på EU:s dagordning, och kommer ministern att i direkta samtal med företrädare för den azerbajdzjanska regimen

att lyfta frågan?

.....

Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann